Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

11 päivänä kesäkuuta 2026 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Sen estäminen, että rahoitusjärjestelmää käytetään rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen – Direktiivi (EU) 2015/849 – Luotonhallinnoijia ja luotonostajia koskevat yhteiset vaatimukset – Direktiivi (EU) 2021/2167 – 10 artikla – Sopimus maksamatta jääneiden saatavien siirtämisestä yhtenä kokonaisuutena – Kansallinen säännöstö, jossa tällaiselta sopimukselta ei edellytetä kirjallista muotoa eikä sitä, että siirronsaaja on vakavaraisuusvalvonnassa

Asiassa C-65/25,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale di Brindisi (Brindisin alioikeus, Italia) on esittänyt 22.10.2024 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.1.2025, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

IFIS NPL INVESTING SpA

vastaan

JM,

OT,

VR ja

CL,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Ziemele sekä tuomarit A. Kumin (esittelevä tuomari) ja S. Gervasoni,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

– JM, OT, VR ja CL, edustajinaan L. Bardaro ja S. Bardaro, avvocati,

– Italian hallitus, asiamiehenään S. Fiorentino, avustajinaan M. Cherubini, avvocato dello Stato, sekä E. Cicatelli ja C. De Nicola, procuratori dello Stato,

– Euroopan komissio, asiamiehinään A. Manzaneque Valverde, P. A. Messina ja D. Triantafyllou,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee erityisesti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan unionin oikeuden sekä tehokkaan suojan periaatteen, avoimuuden periaatteen ja vilpittömän mielen periaatteen tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat IFIS NPL INVESTING SpA (jäljempänä Ifis) sekä JM, OT, VR ja CL ja joka koskee sellaisen saatavan, joka Ifisillä väitetysti on näiltä neljältä henkilöltä, ulosmittausta kiinteistön takavarikon avulla.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 2015/849

3 Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20.5.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 (EUVL 2015, L 141, s. 73), sellaisena kuin se on ajallisesti sovellettavissa pääasiassa, 2 artiklassa on kyseisen direktiivin soveltamisalan määritelmä. Direktiivin 2015/849 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiiviä sovelletaan siten luottolaitoksiin, finanssilaitoksiin ja kyseisen kohdan 3 alakohdassa tarkoitettuihin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin.

4 Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’luottolaitoksella’ [luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 26.6.2013 annetun] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 [(EUVL 2013, L 176, s. 1)] 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta – –

2) ’finanssilaitoksella’

a) yritystä, joka ei ole luottolaitos ja joka harjoittaa yhtä tai useampaa [oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26.6.2013 annetun] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU [(EUVL 2013, L 176, s. 338)] liitteessä I olevassa 2–12 kohdassa sekä 14 ja 15 kohdassa lueteltua toimintaa, valuutanvaihtotoimistojen toiminta mukaan lukien;

– –”

Direktiivi 2013/36

5 Direktiivin 2013/36 liitteessä I, jonka otsikko on ”Luettelo vastavuoroisesti tunnustettavista toimista”, olevan ensimmäisen kohdan 2–12, 14 ja 15 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Luotonanto, johon sisältyvät etenkin: kulutusluotot, kiinnitysluotot, myyntilaskujen rahoitus takautumisoikeuksin ja ilman takautumisoikeutta (factoring), kauppatapahtumien rahoitus (mukaan lukien forfaiting-rahoitus).

3. Rahoitusleasing.

4. – – maksupalvelut.

5. Maksuvälineiden – – liikkeeseenlasku ja hoitaminen – –

6. Takaukset ja maksusitoumukset.

7. Kaupankäynti omaan tai asiakkaiden lukuun seuraavilla välineillä:
   a) rahamarkkinavälineet (sekit, vekselit, sijoitustodistukset jne.),
   b) ulkomaanvaluutta,
   c) rahoitusfutuurit ja optiot,
   d) valuutta- ja korkovälineet,
   e) siirtokelpoiset arvopaperit.

8. Osallistuminen osakeanteihin ja niihin liittyvien palvelujen tarjoaminen.

9. Yritysneuvonta pääoman rakennetta ja toimialastrategiaa koskevissa asioissa ja niihin liittyvissä kysymyksissä sekä sulautumisiin ja yritysostoihin liittyvä neuvonta ja palvelut.

10. Välitystoiminta rahamarkkinoilla.

11. Sijoitussalkun hoito ja neuvonta.

12. Arvopaperisäilytys ja -hoito.

– –

14. Säilytyspalvelut.

15. Sähköisen rahan liikkeeseenlasku.”

Direktiivi 2021/2167

6 Luotonhallinnoijista ja luotonostajista sekä direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU muuttamisesta 24.11.2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2021/2167 (EUVL 2021, L 438, s. 1) 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Kohde”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteinen kehys ja vaatimukset seuraaville:

a) luotonhallinnoijat, jotka hallinnoivat unioniin sijoittautuneen luottolaitoksen tekemän järjestämättömän luottosopimuksen mukaisia luotonantajan oikeuksia tai itse järjestämätöntä luottosopimusta ja toimivat luotonostajan puolesta;

b) luotonostajat, jotka ostavat unioniin sijoittautuneen luottolaitoksen tekemän järjestämättömän luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse järjestämättömän luottosopimuksen.”

7 Direktiivin 2 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin:

– –

d) sellaisen luottosopimuksen mukaisten luotonantajan oikeuksien tai itse luottosopimuksen siirtäminen, joka on siirretty ennen 32 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päivää.”

8 Direktiivin 10 artiklan, jonka otsikko on ”Suhteet luotonottajiin, siirtoilmoitus ja myöhemmät ilmoitukset”, 1 kohdassa säädetään tietyistä vaatimuksista, jotka koskevat luotonostajia ja luotonhallinnoijia suhteissaan luotonottajiin. Tämän 10 artiklan 2 kohdassa luetellaan ne asiat, jotka luotonostajan tai luotonhallinnoijan on ilmoitettava luotonottajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä siirrettyään järjestämättömän luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse järjestämättömän luottosopimuksen.

9 Direktiivin 32 artiklassa, jonka otsikko on ”Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 29 päivänä joulukuuta 2023. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina [Euroopan] komissiolle.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä 30 päivästä joulukuuta 2023.

– –”

10 Direktiivin 2021/2167 33 artiklassa, jonka otsikko on ”Voimaantulo”, säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

Italian oikeus

11 Pankki- ja luottotoimintaa koskevien lakien koonnoksesta 1.9.1993 annetun asetuksen nro 385 (decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia; GURI nro 230, 30.9.1993, Supplemento ordinario nro 92), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, 106 §:n 1 momentin mukaan ”Suurelle yleisölle kohdennetun lainanantotoiminnan harjoittaminen kaikissa muodoissaan on sallittua vain valtuutetuille luotonvälittäjille, jotka on merkitty asiaankuuluvaan [Banca d’Italian (Italian keskuspankki)] ylläpitämään rekisteriin”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Ifis on pannut vireille Tribunale di Brindisissä (Brindisin alioikeus), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, kiinteistön takavarikkoa koskevan menettelyn JM:ää, OT:tä, VR:ää ja CL:ää vastaan vedoten näiltä olevaan saatavaansa, jonka vakuutena on kiinteistöjä. Ifis väittää, että siitä on tullut kyseisen saatavan omistaja peräkkäisten saatavien siirtojen johdosta. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevien tietojen mukaan kyseinen saatava perustuu vuonna 1997 italialaisen pankin hyväksi annettuun maksamismääräykseen.

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa yhtäältä Ifisin esittäneen sille saatavien siiroista tehdyt sopimukset mukaan lukien luettelot kaikista siirretyistä saatavista yhtenä kokonaisuutena. Vaikka nämä siirtosopimukset oli tehty kirjallisesti, niitä ei ollut tehty virallisen asiakirjan tai oikeaksi todistetun yksityisen asiakirjan muodossa. Joka tapauksessa niillä ei ole vahvistettua päiväystä, johon voitaisiin vedota kolmansia vastaan.

14 Toisaalta ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että tässä tapauksessa tehdyt lukuisat saatavien siirrot ovat tapahtuneet sellaisten yksiköiden välillä, joista kaikkia ei ole kirjattu tämän tuomion 11 kohdassa selostetussa säännöksessä tarkoitettuun luotonvälittäjärekisteriin, joka on Italian keskuspankin vakavaraisuusvalvonnan kohteena. Luotonvälittäjärekisteriin merkitseminen edellyttää, että toimijalla on erityinen sisäinen organisaatio rahanpesun ehkäisemistä varten rahanpesun torjuntaa koskevan kansallisen säännöstön mukaisesti.

15 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämän takia herää jopa epäilys, onko Ifis tosiasiasiallisesti ja oikeudellisesti sen saatavan, johon se kanteensa tueksi vetoaa, omistaja.

16 Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii sitä, onko maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena koskeva kansallinen säännöstö, jonka valossa kyseisen tuomioistuimen ratkaistavana olevaa asiaa on arvioitava, unionin oikeuden ja erityisesti rahanpesun torjuntaa koskevan unionin oikeuden mukainen.

17 Kyseisessä kansallisessa säännöstössä ei nimittäin säädetä, että tällainen sopimus olisi tehtävä kirjallisesti saati virallisen asiakirjan tai oikeaksi todistetun yksityisen asiakirjan muodossa, eikä siinä säädetä menettelyistä tällaisen sopimuksen päiväyksen vahvistamiseksi.

18 Kyseisessä kansallisessa säännöstössä ei myöskään edellytetä, että maksamatta jääneitä saatavia yhtenä kokonaisuutena saaneet siirronsaajat kirjautuvat luotonvälittäjärekisteriin, eikä näiden siten tosiasiassa tarvitse noudattaa rahanpesun torjuntaa koskevaa kansallista säännöstöä, jota sovelletaan luotonvälittäjärekisteriin merkittyihin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, tai ryhtyä tällaisen merkinnän vaatimiin sisästä organisaatiota koskeviin toimenpiteisiin. Tällaiset siirronsaajat eivät liioin kuulu Italian keskuspankin harjoittaman vakavaraisuusvalvonnan piiriin.

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii siten, eikö tällainen kansallinen säännöstö kokonaisuutena arvioiden ole rahanpesun torjuntaa koskevan unionin oikeuden vastaista. Jos näin on, herää myös kysymys siitä, mitä johtopäätöksiä tästä olisi tehtävä ja voitaisiinko kyseisen tuomioistuimen käsittelemässä pääasiassa kyseessä olevia lukuisia saatavien siirtoja pitää osittain tai kokonaisuutena pätemättöminä tai ainakin sellaisina, ettei niihin voi vedota kolmatta vastaan, jolloin olisi katsottava, että täytäntöönpanoperustetta, johon Ifis kanteensa tueksi vetoaa, ei ole olemassa.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, että sen käsittelemässä asiassa sovellettava kansallinen säännöstö on annettu aiemmin kuin se 13.8.2024 annettu säännöstö, jolla direktiivi 2021/2167 on saatettu osaksi Italian oikeusjärjestystä. Tällaiset epäilykset siitä, onko kansallinen säännöstö unionin oikeuden mukaista, ovat sittemmin hälvenneet, ja maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena säännellään vastedes kattavammin. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin tässä yhteydessä, onko direktiiviä tulkittava siten, että sitä sovelletaan osittain taannehtivasti.

21 Tässä tilanteessa Tribunale di Brindisi on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko katsottava – ja jos on, niin millä edellytyksin –, että unionin oikeus ja erityisesti rahanpesun torjuntaa koskeva lainsäädäntö sekä tehokkaan suojan, avoimuuden ja vilpittömän mielen yleiset periaatteet ja niihin liittyvä tiedonantovelvollisuus ovat esteenä pääasiassa sovellettavan kaltaiselle järjestäytymättömien lainojen siirtämistä yhtenä kokonaisuutena (tai kumulatiivisesti) koskevalle kansalliselle säännöstölle, joka edelsi direktiivin [2021/2167] täytäntöönpanosta 30.7.2024 annettua ja 13.8.2024 voimaan tullutta asetusta nro 116 ja jossa

a) ei säädetä kirjallista muotoa koskevasta vaatimuksesta asiakirjan sisällön tai sen pätevyyden todistamiseksi edellyttämällä esimerkiksi virallisen asiakirjan tai oikeaksi todistetun yksityisen asiakirjan laatimista taikka vahvistamalla asiakirjan laatimista koskevat säännöt sen päiväyksen vahvistamiseksi erityisesti silloin, kun sopimuspuoli, jota siirto koskee, on kuluttaja

b) henkilöille, jotka harjoittavat saatavien siirtämiseen yhtenä kokonaisuutena liittyvää toimintaa, ei ennen edellä mainitun asetuksen voimaantuloa asetettu minkäänlaista velvollisuutta rekisteröityä valvonnan kohteena olevien [luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden] rekisteriin, koska nämä henkilöt eivät, kuten Corte [suprema] di cassazione (ylin yleinen tuomioistuin, Italia) on katsonut, harjoita rahoitustoimintaa ja koska nämä henkilöt siten virallisen asiakirjan laatimista koskevan velvollisuuden puuttuessa jäävät automaattisesti rahanpesun torjuntaa koskevien sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle[?]

2) Siltä varalta, että unionin tuomioistuin toteaa kyseisen säännöstön unionin oikeuden vastaiseksi, johtaako edellä kuvailtu unionin lainsäädäntö unionin etujen tehokkaan suojan varmistamiseksi jyrkkään mitättömyysseuraamukseen seuraavien osalta:

a) [direktiivin 2021/2167] täytäntöönpanosta annettua asetusta aikaisemman säännöstön voimassaoloaikana toteutetut saatavien siirrot
b) perintävaltuudet, jotka on luovutettu sellaisille henkilöille, joita ei ole merkitty rahanpesun torjuntaa koskevan säännöstön noudattamista valvovan kyseisen alan riippumattoman viranomaisen valvonnan kohteena olevien [luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden] rekisteriin[?]”

Tutkittavaksi ottaminen

22 Italian hallitus ja komissio väittävät, että tämä ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta.

23 Italian hallituksen mukaan ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on selostanut kansalliset oikeussäännöt puutteellisesti ja tietyiltä osin virheellisesti. Lisäksi toisen kysymyksen kohde on epäselvä. Italian hallitus ja komissio väittävät lisäksi, ettei niitä unionin oikeuden säännöksiä, joiden tulkintaa pyydetään, ole ilmoitettu riittävän täsmällisesti.

24 Tältä osin on muistutettava, että SEUT 267 artiklalla käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Kun esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa tai sen pätevyyden arviointia, unionin tuomioistuimella on näin ollen periaatteessa velvollisuus antaa ennakkoratkaisu (tuomio 28.11.2024, ENGIE Deutschland, C-293/23, EU:C:2024:992, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Jotta unionin oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinta olisi kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen, sen on määritettävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiseikat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat lähtökohdat, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. tuomio 26.1.1993, Telemarsicabruzzo ym., C-320/90–C-322/90, EU:C:1993:26, 6 kohta ja tuomio 16.10.2025, Braila Winds, C-391/23, EU:C:2025:799, 30 kohta).

26 Ennakkoratkaisupyyntöihin sisältyvien tietojen on mahdollistettava yhtäältä se, että unionin tuomioistuin voi niiden perusteella antaa hyödyllisiä vastauksia kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, ja toisaalta se, että jäsenvaltioiden hallitukset ja muut osapuolet, joita asia koskee, voivat käyttää Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa niille annettua oikeutta esittää huomautuksia. Unionin tuomioistuimen on huolehdittava siitä, että tämä mahdollisuus turvataan, kun otetaan huomioon se, että kyseisen artiklan nojalla ainoastaan ennakkoratkaisupyynnöt annetaan tiedoksi näille osapuolille (tuomio 16.10.2025, Braila Winds, C-391/23, EU:C:2025:799, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnössä oleva selostus pääasian tosiseikoista ja oikeudellisista puitteista on riittävä täyttääkseen nämä vaatimukset, ja sen perusteella on ymmärrettävissä, miksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on päätynyt tarkastelemaan unionin oikeuden tulkintaa ja pitämään ennakkoratkaisupyynnön esittämistä unionin tuomioistuimelle tarpeellisena. Lisäksi on todettava Italian hallituksen väitteestä, jonka mukaan selostus kansallisesta oikeudesta on puutteellinen tai jopa virheellinen, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla käyttöön otetussa tuomioistuinten yhteistyötä koskevassa järjestelmässä unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole tarkistaa tai kyseenalaistaa sitä, onko kansallinen tuomioistuin tulkinnut kansallista oikeutta oikein, koska tämä tulkinta

kuuluu kansallisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2024, Volvo Group Belgium, C-436/23, EU:C:2024:1023, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Nyt kyseessä oleva ennakkoratkaisupyyntö on näin ollen otettava tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

29 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko unionin oikeutta ja erityisesti direktiivejä 2021/2167 ja 2015/849 sekä tehokkaan suojan, avoimuuden ja vilpittömän mielen periaatteita tulkittava siten, että ne ovat esteenä maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena koskevalle kansalliselle säännöstölle, jossa ei ennen direktiivin 2021/2167 täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä säädetty, että tällaiset sopimukset olisi tehtävä kirjallisesti, ja josta seurasi, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden toiminta koostui tällaisten saatavien siirtojen suorittamisesta, eivät olleet rahanpesun torjunnan alalla toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vakavaraisuusvalvonnan kohteena.

30 Direktiivistä 2021/2167 on ensinnäkin todettava, että sen 10 artiklassa säädetään tietyistä velvollisuuksista, joita järjestämättömien luottojen ostajilla ja järjestämättömien luottojen hallinnoijilla on suhteissaan luotonottajiin. Erityisesti on niin, että kyseisen direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa luetellaan ne asiat, jotka luotonostajan tai luotonhallinnoijan on ilmoitettava luotonottajalle paperilla tai muulla pysyvällä välineellä siirrettyään järjestämättömän luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse järjestämättömän luottosopimuksen.

31 On kuitenkin todettava, että 24.11.2021 annettu direktiivi 2021/2167 tuli voimaan 29.12.2021 ja määräaika sen saattamiselle osaksi kasallista lainsäädäntöä päättyi 29.12.2023 kyseisen direktiivin 32 ja 33 artiklan mukaisesti.

32 Vaikka jäsenvaltioiden on kyseisen direktiivin 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti sovellettava tämän direktiivin kansallisen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä 30.12.2023 alkaen, saman direktiivin 2 artiklan 5 kohdan d alakohdasta ilmenee, ettei direktiiviä sovelleta ennen 29.12.2023 siirrettyjen luottosopimuksen mukaisten luotonantajan oikeuksien tai itse luottosopimuksen siirtämiseen.

33 Koska unionin tuomioistuimen käytettävistä asiakirjoista näyttää ilmenevän, että pääasian oikeusriidan kannalta keskeiset seikat ovat tapahtuneet ennen 29.12.2023, kyseinen oikeusriita ei kuulu direktiivin 2021/2167 ajalliseen soveltamisalaan.

34 Siltä osin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin harkitsee direktiivin 2021/2167 10 artiklassa säädettyjen vaatimusten taannehtivaa soveltamista, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioita ei voida ennen direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä moittia siitä, etteivät ne ole vielä saattaneet direktiiviä osaksi kansallista oikeusjärjestystään (tuomio 5.5.2022, BPC Lux 2 ym., C-83/20, EU:C:2022:346, 22 kohta oikeuskäytäntöviitauksineen).

35 Vaikka jäsenvaltioiden, joille direktiivi on osoitettu, on yhtä vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan kuluessa pidättäydyttävä antamasta säännöksiä, jotka ovat omiaan vakavasti vaarantamaan kyseisessä direktiivissä säädetyn tavoitteen saavuttamisen (tuomio 25.1.2022, VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), direktiivillä voi olla välitön oikeusvaikutus vasta direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päätyttyä (ks. vastaavasti tuomio 5.5.2022, BPC Lux 2 ym., C-83/20, EU:C:2022:346, 23 kohta oikeuskäytäntöviitauksineen).

36 Direktiivin 2021/2167 10 artiklaa ei näin ollen voida tulkita siten, että siinä mainittuja velvollisuuksia sovellettaisiin taannehtivasti.

37 Toiseksi on todettava direktiivistä 2015/849, että sen 2 artiklan 1 kohdasta luettuna yhdessä sen 3 artiklan kanssa ilmenee, että kyseistä direktiiviä sovelletaan ainoastaan toimijoihin, jotka harjoittavat jotakin 2 artiklan 1 kohdassa lueteltua taloudellista toimintaa. Näihin toimintoihin ei kuulu maksamatta jääneiden saatavien ostaminen tai hallinnointi.

38 Näin ollen sellaiseen maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena koskevaan kansalliseen säännöstöön, jonka ominaispiirteet selostetaan kootusti tämän tuomion 29 kohdassa, ei sovelleta direktiiviä 2021/2167 eikä direktiiviä 2015/849.

39 Kolmanneksi ja viimeiseksi on muistutettava, että jäsenvaltioiden on noudatettava unionin oikeuden yleisiä periaatteita, kun ne panevat täytäntöön unionin oikeutta (ks. vastaavasti tuomio 3.9.2015, A2A, C-89/14, EU:C:2015:537, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kuten edellisessä kohdassa todetaan, pääasiassa kyseessä olevalla säännöstöllä ei panna täytäntöön direktiiviä 2021/2167, direktiiviä 2015/849 tai mitään muutakaan unionin oikeussääntöä. Näin ollen kyseiseen kansalliseen säännöstöön ei liioin sovelleta niitä periaatteita, joiden tulkitsemista ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ensimmäisellä kysymyksellään myös pyytää.

40 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiiviä 2021/2167 ja erityisesti sen 10 artiklaa sekä direktiiviä 2015/849 on tulkittava siten, että niitä ei sovelleta maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena koskevaan kansalliseen säännöstöön, jossa ei ennen direktiivin 2021/2167 täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä säädetty, että tällaiset sopimukset olisi tehtävä kirjallisesti, ja josta seurasi, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden toiminta koostui tällaisten saatavien siirtojen suorittamisesta, eivät olleet rahanpesun torjunnan alalla toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vakavaraisuusvalvonnan kohteena.

Toinen kysymys

41 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Luotonhallinnoijista ja luotonostajista sekä direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU muuttamisesta 24.11.2021 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2021/2167 ja erityisesti sen 10 artiklaa sekä rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20.5.2015 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2015/849

on tulkittava siten, että

niitä ei sovelleta maksamatta jääneiden saatavien siirtämistä yhtenä kokonaisuutena koskevaan kansalliseen säännöstöön, jossa ei ennen direktiivin 2021/2167 täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymistä säädetty, että tällaiset sopimukset olisi tehtävä kirjallisesti, ja josta seurasi, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden toiminta koostui tällaisten saatavien siirtojen suorittamisesta, eivät olleet rahanpesun torjunnan alalla toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vakavaraisuusvalvonnan kohteena.

Allekirjoitukset